Klinisk smågruppeundervisning

Klinisk smågruppeundervisning er en av grunnpilarene i den kliniske rettede undervisningen i medisinstudiet ved UiO. Denne undervisningen er en særegen læringsarena som gir mulighet for integrering av praktiske og teoretiske ferdigheter. Lærerne er viktige rollemodeller, og studentene tilegner seg mange av holdningene til arbeidet som lege gjennom denne delen av studiet. Studentene opplever at klinisk smågruppeundervisning er svært viktig. Denne delen av studiet har derfor en sentral plass i de fleste semestre.

Planlegging av undervisning

Den som skal undervise bør sette seg inn i det aktuelle semesters læreplan. En viss kunnskap om hovedlinjene i medisinstudiet er også viktig, slik at man vet hva studentene kan ved semesterets start. En liste over sykdommer, symptomer og tegn som ønskes gjennomgått er hensiktsmessig. Før hver undervisningsøkt må det settes av nok tid til å finne egnede pasienter.

Gjennomføring

Når det gjelder selve undervisningen bør alle studentene være aktive. Av og til er det hensiktsmessig å dele studentene opp i mindre grupper av 2-3 studenter. Gjennomgang av de ulike pasientene bør da likevel gjennomføres i samlet gruppe. Alternativt kan gruppen holdes samlet hele tiden, spesielt hvis man ønsker å demonstrere spesielle funn. Studentene skal i denne undervisningen få anledning til å øve på undersøkelsesteknikk. Både normale og patologiske funn er viktige. Studentene bør trene på å referere sykehistorie og funn. Drøfting av differensialdiagnoser og utredning er også viktig.

Det er viktig at flest mulig studenter får anledning til å undersøke når det foreligger patologiske funn, men man må aldri glemme at pasientene er i en sårbar posisjon. Som lærer har man et ansvar for at pasientene ikke utsettes for uforholdsmessig stor belastning i forbindelse med undervisningen. Pasienter kan gjerne oppfordres til å være med på undervisning, men skal ikke presses. I løpet av undervisningstiden vil man ofte støte på etisk relevante problemstillinger. Smågruppeundervisningen gir en fin anledning til å drøfte slike forhold med studentene.

Tilbakemeldinger til studentene

De aller fleste studenter gjør så godt de kan. Positive tilbakemeldinger er viktige og fremmer studentenes læringsiver. De fleste ønsker å få påpekt ting som kan gjøres bedre, og konstruktiv kritikk er også av vesentlig betydning for å øke læringsutbyttet for den enkelte. For å kunne gi adekvate tilbakemeldinger er det viktig at undervisningen organiseres slik at læreren får observert studentene i aksjon. Klinisk undersøkelsesteknikk er noe som må læres. Ettersom studentene på ingen måte er ferdig utlært, skal man ikke være redd for å korrigere.

Som lærer kan man risikere å møte studenter som åpenbart har problemer med å fylle rollen som legestudent på en akseptabel måte. Man bør da ta dette opp med vedkommende på tomannshånd. Det kan også være greit å forhøre seg med andre

undervisere på det aktuelle lærested. Hvis man er vedvarende bekymret over en students oppførsel eller kunnskapsnivå, skal semesterleder eller prodekanus for undervisning kontaktes.

Evaluering av egen undervisning
Som lærer bør man invitere studentene til å gi konkrete tilbakemeldinger på undervisningen. Fra fakultetets side er det utarbeidet evalueringsskjema for dette formål.

Det viktigste for en vellykket undervisning er til syvende og sist ditt engasjement som klinisk smågruppelærer. Lykke til!

**Skrevet av John Willy Haukland, godkjent av studiedekanen 16.11.05.*